

EESTI
KESKKONNAJUHTIMISE
ASSOTSIATSIOON

EKJA - ROHELINE ETTEVÖTJASKOND

TEABELEHT 26

Eesti Keskkonnanjuhtimise Assotsiatsiooni teabeleht on mõeldud assotsiatsiooni liikmete ja laiemale üldsuse teavitamiseks EKJA tegevusest ja keskkonnanjuhtimisest.

SISUKORD

LK 2-6

Karin Kilk

EKJA liikmete õppereis Põhjamaadesse

LK 7

Liisi Liivlaid

2012. aasta keskkonnasõbralikud ettevõtted

EKJA asutati 10 aastat tagasi

LK 8

Heidi Grenman

Rohelisest raamatupidamisest

Karin Kilk

Rohelise kontori projektist

LK 9

Tõnis Meriste

Keskkonnanjuhtimine Eesti Energias

LK 10

Uut keskkonnanalastes õigusaktides

LK 11

Vastutustundliku ettevõtluse näidete kogumik

MIS TEHTUD, MIS TEOKSIL

LK 12

ISO 14001 statistika

Külastage EKJA kodulehte www.ekja.ee

Eesti Keskkonnanjuhtimise Assotsiatsioon

Lai 34, 10133 Tallinn

Tel: +372 627 6100

E-post: ekja@ekja.ee

www.ekja.ee

KESKKONNAHOIDLIKKUSE JÄTKUMIST KA 2013. AASTAL!

Fotol Tõnis Meriste EKJA külastusreisil Põhjamaadesse, septembris 2012

Head EKJA liikmed ja mõttekaaslased!

Käes on 2013. aasta, mis tähendab, et Eesti Keskkonnanjuhtimise Assotsiatsioonil täitub 10. tegutsemisaasta. Selle pisikese, aga samas väärika juubeli puhul on põhjust võtta hetk aega ja meenutada, mida EKJA selle 10 aastaga korda on saanud ning kuidas võiks edasi minna! Oluline roll taha ja ette vaatamisel on aprillikuusse plaanitaval (24. aprill) juubeliüritusel, kus ühendame praktilise pidulikuga. Traditsioonilisele üldkoosolekule järgneb seekord juubeliseminar, kuhu lisaks EKJA liikmetele ootame ka oma häid koostööpartnerid. Soovime tuua „lavale“ ja meile kõigile hindamiseks/inspiratsiooniks head näited rohelisest majandusest. Ja kuna tegemist on siiski sünnipäevahõngulise üritusega, siis planeerime seminari lõpus tunnustada neid, kelle pingutuse tulemusena EKJA nimeline maimuke kunagi ilma valgust nägi. Aga rohkem sellest ei räägi, et üritusele jääks ka avastamisrõõmu!

Lisaks peole peab ka tavapärane elu edasi minema. Seepärast soovin teile alanud aasta valguses julget pealehakkamist kõikides uutes ettevõtmistes, tugevat tahet ja eneseusku vana heaga jätkamisel ning et mitte toppama jääda, siis ka uute ideede elluviimisel. Aga kõige selle juures ei tohiks unustada peamist – teadlikke ja keskkonnanõidlikke valikuid! Mida iganes te ka ette võtate, peab see olema loodusega kooskõlas, mitte looduse ja keskkonna arvelt. Ja kuigi seda on lihtsam öelda kui teha, peaks see põhimõtte kehtima nii teenindus- kui tootmistegevuses ehk siis igal pool.

Vaadates tänaseid üldisemaid arenguid, siis ilmselt pole enam ammu küsimuseks, et kas peaks oma tegevusi planeerima keskkonnanõidlikult ja loodust säästes. Ühel või teisel viisil on säästlike ja jätkusuutlike käitumistavade rakendamine jõudnud meie kõigini – selles

ma ei kahtle. Pigem on täna küsimuseks, kuidas need head ja loogilised ideed ellu viia olles samal ajal ka majanduslikult edukas. Kuidas jõuaksid keskkonnanõidli põhimõtted veelgi praktilisemalt inimeste igapäeva, sh tööellu? Tean, et EKJA liikmetel endil on palju vastused läbi pikaajalise kogemuse ja süstemaatilise tegevuse juba olemas. Ärme siis hoida neid teadmisi vaka alla, vaid jagame oma kolleegidega läitmaks ka neis uute ideede tulukesi. Juba leiutatud jalgratast pole mõtet uuesti leiutada hakata, seepärast jagagem omi häid kogemusi. Selle teadmiste jagamise protsessi lihtsustamiseks on meil olemas info jagamise formaat, mida näete: <http://econet.ee/?mid=90>. Seal saab alla laadida hea näite ankeedi, täita ära ja saata meile ülesriputamiseks ning piiluda ka teiste ettevõtete näiteid. Soovin kõigile rõõmsat jagamist ja leidmist, sest viimast ei saa ilma esimeseta!

Käesolevast teabelehest leiate nagu ikka nii mõndagi põnevat ja kasulikku – vähemalt meie omalt poolt usume nii. Muuhulgas käime ära Põhjamaades ning tutvume sealsete keskkonnanõidlike ettevõtetega. Teeme ülevaate konkursil Aasta Keskkonnasõbralik Ettevõtte osalenutest ja võitjatest. Lisaks räägime sellisel aktuaalsel teemal, nagu roheline raamatupidamine ning saame aimu Eesti Energia keskkonnanjuhtimise tulemuslikkusest. Ja et mitte rikkuda head traditsiooni, siis anname ülevaate käimasolevatest projektidest, muudatustest keskkonnanalastes õigusaktidest ja muustki huvipakkuvast.

PS! Kuna EKJA on selgelt meie kõikide koostöö vili nii täna kui ka tulevikus, siis andke julgelt teada, kuidas EKJA oma tegevustega teile veelgi kasulikum olla saaks. Olgu need siis konkreetsed ettepanekud seminaride ja külastusreiside teemade valiku, keskkonnanjuhtimise alaste projektide algatamise või muu sellise kohta. Andke meile julgelt teada (ekja@ekja.ee), sest vaid nii saame EKJA veelgi paremaks teha!

Tõnis Meriste, EKJA juhatuse esimees

roheline trükis

Trükitud looduslike õlide ja vaikude baasil valmistatud värvidega 100% taastoodetud paberile Cyclus Offset, millele on omistatud Euroopa Ühenduse ökomärgis. ©Ecoprint 2009

EKJA LIIKMETE KÜLASTUSREIS Põhjamaadesse 5.-7. september 2012

Karin Kilk, EKJA tegevuste koordinaator

Kuidas reis alguse sai?

EKJA liikmete külastusreisi 2012 seeme sai mulda juba märtsikuus 2012, mil EKJA liikmete sooviavalduste põhjal reisiseltskond moodustati ning projektitaotlus võimalikule rahastajale esitati. Juunis saadigi Põhjamaade Ministrite Nõukogust (PMN) rõõmustav teade, mis kinnitas, et Põhja- ja Baltimaade ettevõtluse ja tööstuse mobiilsusprogrammi raames otsustati EKJA õppereisi toetada (*Nordic-Baltic Mobility Programme for Business and Industry*).

Tegelikult avapaugu sai reis 5. septembri varahommikul, mil 12-liikmeline EKJA seltskond Tallinna sadamast Helsingi poole teele asus. Esimesse külastuspaika jõudime sadamast mugavasti trammidega.

Esimese päeva külastused Soomes

Helsingi Unioninkatu'l võttis meid lahkelt vastu **Soome Keskkonnanettevõtete Liidu** (*The Association of Environmental Enterprises, YYL*) keskkonnaekspert Pia Vilenius. Tema meelisvaldkonnaks oli jäätmemajandus, sellest tulenevalt ka esitatud ettekande fookus. Saime muuhulgas teada, et YYL koondab ca 100 liikmesettevõtet, kes kõik tegutsevad keskkonnatehnoloogia vallas. Liidu üks tegevustest on oma liikmete huvide esindamine, sh osalemine töörühmades, kus antakse ekspertarvamus ja sisend vastavate valdkondade õigusloomesse (sh jäätmed, materjalikasutus, energia jne). Samuti jagatakse liikmete vahel häid praktikaid ning hoitakse oma liikmeid kursis viimaste keskkonnatehnoloogiliste arengutega. YYL tegutseb 100% liikmetelt kogutavast liikmemaksumust ning liitu koordineerivad 3-4 inimest.

Sama laua taha oli YYL esindaja kutsunud inimesed kahest teisest valdkondlikult seotud organisatsioonist – Soome Keskkonnajuhtide Assotsiatsioonist ning CLEEN võrgustikust. **Soome Keskkonnajuhtide Assotsiatsioonist** (*Association for Environmental Management, YJY*) tuli EKJALE oma tegemistest rääkima Mikko Heikkinen, kes on üks assotsiatsiooni tegevuste koordinaatoritest. Tegemist on võrgustikuga, kuhu on koondunud ca 500 liiget, peamiselt eraisikutest professionaalsed keskkonnajuhid, kes soovivad olla pidevalt kursis keskkonnavalaste arengutega. YJY mitmekülgsetest tegevustest võiks välja tuua seminarid, ekskursioonid ettevõtetesse, keskkonnaauhindade väljaandmised ning külastusreisid välismaadesse. Oma tegevuste poolt on organisatsioon sarnane EKJAGA, kuid ühe erinevusena võib välja tuua selle, et YJY tegevusi finantseerivad lisaks liikmetele ka 14 toetatavat organisatsiooni (igakuks maksab 350 eurot aastas), seevastu 500 eraisikut liiget maksavad aastas vaid 28 eurot. Assotsiatsiooni tegevusi koordineerib 4 vabatahtlikku entusiastit erinevatest keskkonnavalastest ettevõtetest. Mikko Heikkineni sõnul on nad järgmise külastusreisi sihtkohana kaalunud Eestit ning EKJAL oleks loomulikult rõõm YJY liikmeid siin tervitada. **CLEEN** (*Cluster for Energy and Environment*) on energia- ja teistele keskkonnateemadele orienteeritud teadus- ja innovatsioonipõhine võrgustik, mille peamiseks huvirühmadeks on ühelt poolt rahvusvahelised keskkonnatehnoloogia ettevõtted (28) ning teiselt poolt Soome teadusasutused (17 organisatsiooni). CLEEN tegevjuht Tommy Jacobson selgitas oma ettekandes, et huvirühmad saavad valida enda jaoks vajalikud/huvitavad teemad, mida CLEEN meeskond oma liikmetele professionaalselt vahendab. Võrgustiku laiem eesmärk on viia kokku tööstus ja akadeemia ehk soodustada ettevõtete ja teadusasutuste ühisuuringuid.

Pärast kosuvat lõunasööki restoranis Bank jalutati üheskoos hotellini, kus tellitud buss juba ootas ning reis võttis pöörde Helsingist Porvoo suunas. Külastati ühes Skandinaavia suuremas, Kilpilhti tööstuspiirkonnas paiknevat **Neste Oil** rafineerimistehast.

Neste Oil külastuse raames oli EKJA peamiseks huviojektis tehases toodetav biodiiseli NExBTL, mis koosneb nii taimsetest õlidest (palmi-, rapsi- ja sojaõli) kui loomsetest rasvadest ning savist. Selle biodiisliga võib sõita kuni -48 kraadises pakases, seega kasutatakse seda nt Lufthansa lennukites. Tegemist on maailma kõige kõrgekvaliteetsema diiselmootoriga, mis on pärit taastuvatest ressurssidest. Seda toodetakse aastas ca 2 miljonit tonni (võrdluseks toodab Neste Oil aastas ca 12 tonni naftapõhist kütust). Lisaks keskkonnahoidliku kütuse tootmisele on ettevõttes hästi toimiv keskkonnajuhtimissüsteem, mida kinnitab ka maailma kõige jätkusuutlikumate ettevõtete hulka valitaks osutumine.

Fotol on Neste Oil biodiisli eksperdid Ron Kuipers ja Tarja Kaitale ning EKJA asutaja ja endine juht Valdur Labtvee

Fotol olevas parempoolses topsikus on läbipaistev biodiiseli NExBTL

Porvoo rafineerimistehases on Euroopa üks kõige innovaatilisem ja mitmekülgsem rafineerimistehas, mille toodangu kriteeriumiteks on suurepärase kvaliteeti ning madala emissiooniga kütused. Tehases on ca 1000 töötajat, neist suur osa tegutsevad teaduse ja arenduse vallas ning töötavad muuhulgas välja uusi tooteid. Suures pildis koosneb Neste Oil neljast rafineerimistehasest, 2 neist asuvad Soomes (Naantali ja Porvoo) üks Rotterdams ning üks Singapuris. Neste Oili suuromanik on Soome riik (50,1%).

Fotol on EKJA reisieltskond Neste Oil Porvoo rafineerimistehase territooriumil

Esimene pikk reisipäev sai mööda ning õõ maailma disainipealinnas 2012 Helsingis möödus rahulikult. Hommikusöök hotellis Klaus maitses eriti hea, sest tooraine oli värske, kohalik ja kvaliteetne.

Teise päeva külastused Soomes

Hommiikul enne bussi istumist avanes hotelli fuajees hea võimalus heita pilk nii ilmateatele kui ka hotelli külastajate tekitatud süsiniku jalajälje suurusele, millest 54% moodustas ruumide kütte.

Et järgmine eesmärk oli külastada Hyvinkääs paiknevat **Saint Gobain Isoveri** tehast, asuti teele põhja suunas. Saint Gobain Isover on suur mineraalvilla tootja, Hyvinkääs paiknev tehase on 30 aastat vana. Peamine tooteartikkel on prantslaste poolt leiutatud klaasvillast valmistatud soojutusmaterjalid. Keskkonnahoidlikkuse seisukohalt on märkimisväärne see, et 75% tootes kasutatavast klaasist on taaskasutatud, sh pudeliklaas, aknaklaas, klaasitootjate ülejäägid jm; lisamaterjalideks on liiv, dolomiit, sooda ning liim. Klaas sulatatakse 1400 kraadi juures, seejärel purustatakse imepisikeseks „suhkruks“ ning lisatakse teised komponendid. Suurem osa klaasist pärineb Soomest, veidi ka Eestist. Tehases ringi liikudes jäi silma klaasvillamattide äärmiselt ökonoomne pakendamine (tõhus kokkusurumise meetod). Ekskursiooni läbiviija, kvaliteedi- ja keskkonnajuht Janne Vainio tõdes aga kurvasusega, et looduslike soojutusmaterjalide kõrval trügivad hirmsa hooga turule odavamad, kuid suuremat keskkonnamõju omavad plastmaterjalid, nt polüuretaanvahud.

Pärast põnevat ettevõtte külastust oli märkamatu saanud pärastlõuna ning meid ootas Vantaas asuvas Kuninga mõisas (Kuningaan kartano) paiknev hubane restoran.

Keha kinnitatud, liiguti rõõmsal meelel edasi lähedal asuva ettevõtte **Vaisala** eesrindlikkuse roheline kontorisse. Vaisala on üks maailma juhtivamaid ilmavaatluslahenduste ja nn intelligentsete juhtimissüsteemide pakkujaid. Ilmavaatluslahendusi pakub ettevõtte nii meteoroloogia- ja hüdroloogia instituutidele, lennujaamadele kui teede- ja kaitsesektorile. Reaalajas jooksvad ilmaandmed toetavad neid kliente operatiivsete otsuste tegemisel igasugustes ilmastikuoludes. Ettevõtte teine peamine fookus on seotud sisekliima mõõturite ja intelligentsete automaatikalahenduste pakkumisega, seda nii meditsiinisektoris kui tööstuses mõõtmisteks vajaminevate seirelahenduste osas (nt niiskuse ja temperatuuri reguleerimine kõrgtehnoloogilises tootmises, CO₂ sisalduse reguleerimine siseruumides jms). Kõikidest keerulistest ettevõtte pakutavatest tehnoloogilistest lahendustest huvitas EKJA liikmeid aga kõige enam Vaisala Vantaas paiknev büroohoone ise. Nimelt on kontor äärmiselt „roheline“, alates juba hoone enda keskkonnanahidlikest omadustest seoses säästliku energia- ja veetarbega, tervisliku sisekliimaga ning madala CO₂ emissiooniga (vastab hoonetele kohaldatavale LEED Gold standardile).

Nimetatud büroohoone on rahvusvahelise ettevõtte uueks peakontoriks, mis on varustatud kõiksugu moodsa automaatikaga, mis on suuresti Vaisala enda tehnoloogia. Kõikides tubades on andurid temperatuuri, niiskuse, CO₂ ning lenduvate orgaaniliste ühendite mõõtmiseks, mis vastavalt reguleerivad kütte, ventilatsiooni ja konditsioneeride tööd. Valdavasse ossa ruumidesse jõuab idast loomulik päevavalgus, kuid liigse suvise kuumuse probleemi pole, sest lõunakül on varustatud automaatsete päikesesirmidega. Tulede reguleerimiseks vastavalt inimeste kohalviibimisele on nii tööruumidesse kui esikutesse paigutatud sensorid. Kontori fuajees paiknevatel ekraanidel on reaalajas näha igapäevane valgustuseks kuluv energiatarve.

Veekasutust minimeeritakse tänu veetõhusatele seadmetele (nt elektroonilised kraanid ning väikse veekuluga toaletid). Ka kraanivee kasutuse kohta jookseb kõigile nähtav info reaalajas (nii päevase, nädalase kui aastase veetarbe kohta). Lisaks on graafik näha vee soojendamiseks kuluva energia hulk.

Uus peakontor ammutab ligi 15% oma aastasest energiatarbest päikseenergiast, mille tootlikkus on kuni 100 MWh, mis on võrdne 20 Soome keskmise majapidamise kogu energiatarbega. Ka andmed päikseenergia toodangu kohta reaalajas on nähtavad hoone fuajees asuval ekraanil.

Hoone alla on ehitatud ulatuslik maakütte süsteem, mis koostöös keskküttega talvel soojendab ruume ning suvel jahutab. Maaküte katab enam kui 20% hoone kütmiseks ja jahutuseks kuluvast energiatarbest. Maakütte soojendamise ja jahutamise andmed on samuti ekraanil toodud.

Lisaks tehnoloogilistele lahendustele muudavad kontorihoonet silmnähtavalt rohelisemaks peafuajees sirguvad päris elus puud[©]

Kontorimööbli valikul osutus määravaks pakkuja vastavus kõrgetele keskkonnastandarditele (sh sertifitseeritud puidu kasutamine, taaskasutusse panustamine, keskkonnajuhtimissüsteemi olemasolu). Uude büroohoonesse kolimine tõi kaasa ka uued töömeetodid. Videokonverentse, kaugtööd ning muid virtuaalsed lahendusi kasutatakse nüüdsest märksa enam. EKJA liikmete küsimusele, kust pärineb töötajate motivatsioon keskkonnahoidlike lahendustega kaasa minna, vastas Vaisala jätkusuutlikkuse juht Tomi Rintanen, et võti peitub kultuurilises taustas – soomlased on üldjuhul loomupäraselt hoolivad neid ümbritseva looduskeskkonna suhtes. Lisaks motiveeritakse töötajaid tervise- ja keskkonnahoiuga kaasa minema nende spordi harrastamist ning jalgrattaga tööle sõitmist kompenseerides.

Vaisala kodulehel paikneva „environment“ sektsiooni¹ alt leiab põhjalikumalt infot nii nende rohelise kontori süsteemi (osalemine WWF Soome rohelise kontori programmis <http://wwf.fi/en/our-earth/green-office/>) kui süsiniku jalajälje aruandluse ja avalikustamise projektis osalemise kohta (*Carbon Disclosure Project*, üks maailma suurimaid ettevõtete isedeklareeritava süsinikujalajälje andmebaasi haldajaid: www.cdproject.net).

Kui büroohoones on rakendatud rohelise kontori süsteemi, siis Vaisala tootmine on sertifitseeritud ISO14001 standardi kohaselt. Vaisala annab ülevaate oma jätkusuutlikest tegevustest iga-aastases vastutustundliku ettevõtluse aruannetes.

Tihedale külastuspäevale järgnev öhtu ja öö möödus EKJA liikmetele merel, Silja Symphony laeval, suunaga sügisesse Stockholmi.

Kolmanda päeva külastused Rootsis

Mõnusa laeva loksumise läbi elanud reisiseltskond jalutas 7. septembri hommikul Stockholmi Värtahamneni sadamast metroojaama, et sõita linna teise otsa esimesele kohtumisele.

¹ <http://www.vaisala.com/en/sustainability/environment>

Stockholmi päeva esimene vastuvõtja oli rahvusvaheline lihatootja **HKScan**. Meie huvikeskmeks oli jällegi ettevõtte panus jätkusuutlikkuse arengusse, eelkõige keskkonnavalaste ja sotsiaalsete aspektidega tegelemine. Ettevõtte noor keskkonnajuht Vera Söderberg andis meile huvitava ülevaate Scani tegevusest vastutustundlikkuse valdkonnas, sh loomade heolust ja keskkonnahoidlikkusest.

Tegemist on üle 100 aasta vana ettevõttega, mille omanikud olid algselt väiketalunikud. Hetkel tegutseb HKScan korporatsioon Rootsis, Soomes, Taanis, Poolas ja Baltimaades (Scan gruppi AS kuuluvad ka Rakvere Lihakombinaat ja AS Tallegg).

Vastutustundlikkuse tagamiseks on ettevõtte koostatud nn käitumiskodeksi (*Code of conduct*), mis seab reeglid sotsiaalsetele, eetilistele ja keskkonnavalastele küsimustele nii ettevõtte sees kui ka tarnijatele ja alltöövõtjatele. Käitumiskodeks on suures osas klientide nõue ning sellega tagatakse töötajate õiglane kohtlemine (muuhulgas on välistatud lapstööjõu kasutamine), loomade heolu ning kekkonnanõuetele vastamine.

Keskkonnajuhi sõnul ollakse loomade heolu vallas Euroopas nr 1 ettevõtte omataoliste seas – tegutsetakse n-ö „seadustest kõrgemal“. Kui Euroopa õigusaktid lubavad antibiootikumide piiramatut kasutamist, siis Rootsis on need lubatud vaid loomade raviks. Lisaks kasutatakse Rootsis loomade tapmisel tuimesteid ja seda protsessi kontrollib kolmas osapool ning tapamajja viimise maksimaalseks kestuseks on sätestatud 8h, Euroopas taoline ajaliimit puudub. On veel teisigi norme, mis Rootsis ja Scanis Euroopa õigusaktidest märksa karmimad on.

Lisaks kvaliteedijuhtimissüsteemile on ettevõttel ISO 14001 standardi kohane keskkonnajuhtimissüsteem, mis seab pideva parandamise eesmärgid jäätmete ja emissioonide vältimisele ja vähendamisele, veekasutuse vähendamisele, taastuvenergiaallikate eelistamisele, pakendamisele, keskkonnateadlikule töötajaskonnale ning jätkusuutlikule transpordile. Et tänapäeva tarbimismudelite juures läheb suur osa toidust raisku, siis püüab Scan siinkohal osalist keskkonnamõju vähendada kasutades uut tüüpi pakendeid, kus liha säilib kauem. Scan osaleb ka kliimavastutusega tegelevas algatuses nimega *Haga Initiativet*. Tegemist on ettevõtete võrgustikuga, mille eesmärk on vähendada ettevõtlussektorist tulenevat kasvuhoonegaaside emissiooni. Algatuses raames arvutab Scan iga-aastaselt oma süsinikujalajälge (GHG protokoll kohaselt) ning 2020. aastaks on eesmärk kasvuhoonegaaside emissiooni vähendada 50% võrreldes baasaastaga. Lisaks on võrgustiku liikmetel aktiivne kogemuste vahetamise võimalus.

Sõit Stockholmi linna ühistranspordiga jätkus ning reisi viimane külalastatav organisatsioon oli **Rootsi Keskkonnajuhtide Assotsiatsioon** (*Swedish Association of Environmental Managers*, NMC). Juhatuse liige Mats Landen ja sekretariaadi esindaja Elin Bölske andsin innustava ülevaate organisatsiooni tegevusest. Kohtumise eesmärk oli Rootsi „EKJA-ga“ tutvumine ning kahe sarnase võrgustiku koostöövõimaluste kaardistamine. NMC tegutseb alates 1994. aastast ning koondab 270 liikmesorganisatsiooni erinevatest sektoritest (sh äriettevõtted, NGO-d, ametkonnad). Liikmemaksude eest viiakse aastas läbi ca 40-45 tegevust. Assotsiatsiooni tegevusi koordineerib 7 inimest, neist 5 Stockholmis, 1 Göteborgis ning 1 Malmös. Tegemist pole niivõrd lobiorganisatsiooniga kuivõrd hariva ja kogemuste vahetamisele orienteeritud ekspertvõrgustikuga. NMC laiem eesmärk on edendada keskkonnajuhtimist Rootsi majandussektoris. Väga olulisel kohal võrgustiku tegevuses on sissejuurdunud kolm funktsionaalset kohtumise liiki: nn hommikusöögi kohtumised (lühikesed 1,5 h kestvad, sisend mõnelt inspireerivalt inimeselt, avatud kõigile tasu eest), ümarlaua stiilis arutelud (poolepäevased, ainult liikmetele) ning nn keskkonnaimpulsi kohtumised (interaktiivsed ca 2 h kestvad avalikud üritused, mida saab ka otse veebist jälgida ning nt skype kaudu aktiivselt osaleda; Rootsi territooriumi suuruse tõttu kasutab veebi kaudu osalemist ca 60% huvilistest). Kohtumised leiavad aset nii Stockholmis, Malmös kui Göteborgis. Lisaks on kujunenud traditsiooniks iga-aastane 2-päevane hilissügise kohtumine kusagil neutraalsel pinnal (nt eelmisel aastal toimus see purjelaeval), et luua sobiv ruum ja aeg liikmetele üksteisega suhtlemiseks. Samuti on juba pikaajaliseks traditsiooniks saanud anda välja auhind „Jätkusuutlik juhtimine“ isikule, kes on selles vallas silma paistnud (väljastpoolt NMC kontaktide/keskkonnajuhtide nimekirja). Sellele auhinnale kandideerib igal aastal ca 20-30 inimest ning auhind antakse üle jätkusuutlikkuse päeva raames. Kogu info eesseisvate ürituste kohta on NMC kodulehel (<http://www.nmc.a.se>) ning see saadetakse ka liikmete listi.

Suur tänu vahva reisi õnnestumise eest uudishimulikule EKJA reiseltskonnale ning reisi kaasrahastajale, Põhjamaade Ministrite Nõukogule. Kohtumiseni uutel reisidel nii Eestis kui välismaal!

Kuna külalastatavate ettevõtete valik lähtu just EKJA liikmete soovidest, siis olgem ka edaspidi aktiivsed oma eelistusi välja ütlemal!

Külustusreisil kuulnud/nähtud ettekannetega saab tutvuda EKJA kodulehel: <http://www.ekja.ee/index.php?m=267&l=35>

2012. aasta kõige keskkonnasõbralikumad ettevõtted

Liisi Liivlaid,
Keskkonnaministeeriumi
keskkonnakorralduse osakonna
peaspetsialist

See, et Keskkonnaministeerium premeeris möödunud aasta 27. novembril kõige keskkonnasõbralikumaid ettevõtteid, pole enam uudis. Kuid sellest, millega täpsemalt võitjad ja tunnustatud hindamiskomisjoni kiituse välja teenisid, heidamegi järgnevalt pilgu.

Aasta kõige keskkonnasõbralikumaks ettevõtteks keskkonnasõbraliku toote või teenuse kategoorias osutus OÜ **Rexest Grupp**,

kes on leidnud lahenduse muidu prügilasse kuhjuvatele segaplasti jäätmetele, tootes uudse tehnoloogia abil ilmastikukindlat ja pikaealist plastikprofiili Plastrex. Plastrexi profile saab kasutada puidu asemel väga erinevates kasutusvaldkondades näiteks aiaehitised ja -mööbel, terrassilauad, piirdeaiad, kergehitised jpm.

Keskkonnasõbraliku protsessi kategoorias hinnati tasavägises konkurentsivõiduvääriliseks OÜ **Aravete Biogaas**, kes rajas ja pani esimesena Eestis tööle veise tahe- ja vedelsõnniku kääritamisprotsessil baseeruva 2 MW elektrilise ja 2MW soojusliku võimsusega koostootmisjaama. Protsessi tulemusel saadav kasu on mitmekülgne: põllumajanduslike jääkide väärdamise tulemusel toodetakse elektri- ja soojusenergiat ning saadakse kvaliteetset väetist põldudele. Eelnevast tulenevalt väheneb reostuskoormus nitraaditundlikele aladele ja lõhnaprobleem kohalikele elanikele.

Keskkonnasõbraliku toote või teenuse kategoorias tunnustati lisaks võitjale MTÜ-d **Uuskasutuskeskus**, kes suunab taaskasu-

tusse igal aastal suure koguse kasutatud kaupa, andes seejuures suure panuse ka inimeste tarbimisharjumuste keskkonnasõbralikumaks muutumise. Samuti tunnustati OÜ-d **Nordic Bioproducts**, kelle kodupuhastusvahendite sari Biominerata on keskkonna- ja kasutajasõbralik ning selle toetuseks kannab tootesari rahvusvahelist rangete kriteeriumitega ökomärgist Ecocert. Tunnustuse pälvis veel OÜ Sense, kes projekteerib ning ehitab energiatõhusaid hooned, mis on lisaks energiasäästlikkusele ja väiksele keskkonnamõjule ka kvaliteetseks elukeskkonnaks.

Keskkonnasõbraliku protsessi kategoorias tunnustati AS-i **Tallinna Vesi**, kes on kohalike olusid arvestades viinud oma reoveepuhastusprotsessi maksimaalse efektiivsuseni. Ettevõtte rajas uudse biofiltri, mis suurendab nitraatide eraldust reoveest, andes seeläbi suure panuse Läänemere olukorra paranemisse.

Lisainfo konkursi kohta: <http://www.envir.ee/1100745> ning liisi.liivlaid@envir.ee.

EKJA asutati 10 aastat tagasi

Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioon asutati 21. aprillil 2003 koostöös Rahvusvahelise Keskkonnajuhtimise Organisatsiooni (INEM), Säästva Eesti Instituudi ja asjast huvitatud ettevõtetega. Assotsiatsiooni loomise ajendiks oli ettevõtete vajadus keskkonnajuhtimisega tegeleva organisatsiooni järele ning seda toetasid kaks rahvusvahelist projekti (Saksa Keskkonnafondi DBU toetatud BALTEMA ning Rootsi Majandusarengu Agentuur NUTEK ja Euroopa Liidu programmi Baltic Sea Region INTERREG III B rahastatud Eco Forum Baltica).

EKJA asutamiskoosolekul valiti seitsmeliikmeline juhatus, kuhu kuulusid: *Valdur Lahtvee (juhatuse esimees), Olavi Tamme-mäe (juhatuse aseesimees), Katy Pärn, Terje Küla, Arvo Vainlo, Peep Pobbul ja Tõnis Segerkrantz.*

EKJA asutajaliikmed 2003. aasta kevadel olid: *AS Eesti Energia, AS Kunda Nordic Tsement, AS Tallinna Sadam, AS Eesti Raudtee,*

AS Tallinna Vesi, AS EKSEKO, ELLE OÜ, Cle-anaway Eesti AS, Langham OÜ, AS FKSM, SEI-Tallinn, ABB AS, Elcoteq Tallinn AS, Ker-tu-Liisa Terk.

Nii EKJA 10 aasta tegemistest kui üldistest keskkonnajuhtimise alastest arengutest sellel perioodil saab kõige parema ülevaate eelnevast 25 teabelehest (esimene teabeleht ilmus novembris 2003): <http://www.ekja.ee/index.php?m=246&l=35>.

EKJA teabelehes nr 1 (november 2003) ilmunud esikaane artiklis seisab lõik: *Assotsiatsiooni ülesanne on olla vahelülis nii ettevõtjate ja riigi (nt seaduste väljatöötamine ja täiustamine) kui ka ettevõtjate ja kodanikuühiskonna (nt suhtlus keskkonnaorganisatsioonidega) vahel ning esindada oma liikmeskonna huve keskkonnaküsimustes. Elkõige tegeletakse keskkonna- ja keskkonnajuhtimisalase informatsiooni kogumise, vahendamise ja levitamisega, kasutades ajakohaseid kommunikatsioonivahendeid.*

Loodud assotsiatsioon on avatud kõigile ettevõtetele, kes on huvitatud sellest, kuidas keskkonnaga seotud küsimustega paremini toime tulla.

Sisuliselt pole EKJA eesmärk aastatega muutunud, küll aga on assotsiatsioon kasvanud lisandunud ettevõtete ja eraisikute näol, kes igapäevaselt keskkonna- ja keskkonnajuhtimisalase tegevusega kokku puutuvad ning kes soovivad neid tegevusi veelgi tõhusamalt ja süsteemsemalt läbi viia. Siinkohal tänab EKJA nii oma tegev- kui toetajaliikmeid selle eest, et assotsiatsiooni tegevusi oluliseks peate ning keskkonnahoidlikumat tänast ja homset päeva loote!

EKJA koondab ettevõtteid ja leiab tasakaalu inimese, keskkonna ja ettevõtte arengu vahel. EKJA tegutseb keskkonnaga kooskõlas, mitte selle arvelt.

**EESTI
KESKKONNAJUHTIMISE
ASSOTSIATSIOON**

EKJA - roheline ettevõtjaskond

Rohelisest raamatupidamisest

Heidi Grenman,
Rödl & Partner
juhatuse liige ja
arendusjuht

Roheline raamatupida-
mine, mis see on? Kas
mõni kaval turundus-
rikk või on selle taga
peidus midagi enamat?

Väljend „roheline raamatupidamine“ tuleb otsetõlkest inglise keelsest väljendist *green accounting*, mille võttis eelmise sajandi 80ndatel kasutusele majandusprofessor Peter Wood. Tema järgi on *green accounting* keskkonnakulude või ka -tulude jälgimine ettevõtte tegevuste lõikes paralleelselt finantsarvestusega. Seega võib etterütates öelda, et roheline raamatupidamine (või kui soovite siis keskkonnanahoidliku mõtteviisi rakendamine finantsarvestuses) sobib kõigile neile, kes soovivad oma tegevustest arvestada keskkonnaga.

Julgen väita, et me oleme Rödl & Partner OÜ-s roheline raamatupidamise pioneerid Eestis olles selle teemaga põhjalikult tegelenud ligi kaks aastat. Me näeme, et see on arenev suund finantsarvestuses ja usume, et see saab olema järgmise kümnendi üks olulisi trende. Täna ei rõhuta enam keegi *online* raamatupidamise olemasolu, sest see on sama elementaarne kui kaardimaksed kauplustes, samas nii ei ole see alati olnud. Kui me 2003. aastal *online* raamatupidamisteenust osutama hakkasime siis oli see suhteliselt uus asi, kuid täna ei kujuta enam ettevõtjaid ettegi finantsarvestust, mis elab n-ö autonoomset elu eraldatuna ettevõtte põhitegevusest. Usu-

me, et sama tulevik ootab ka rohelist raamatupidamist, kus ettevõtte finantsaruandluse kõrval saavad koha ka keskkonnanaruanded (bilanss vs rohebilanss).

Kas roheline raamatupidamine on paberivaba või kas paberivaba on roheline?

Jah ja ei. Õige oleks öelda, et paberivabadus ei ole eesmärk omaette vaid üks vahend teiste hulgas teel roheline raamatupidamise suunas st roheline raamatupidamine on laiem valdkond kui esmalt tundub.

Rohelisel raamatupidamisel on kaks peamist eesmärki: keskkonnanressursside ja -emissioonide arvestus (rohemajandus) ja keskkonnanahoidliku arvepidamise korraldamine. Just selle viimase alla kuulub paberivaba raamatupidamise korraldamine kui üks võimalike efektiivsuse suurendamise viise. Ma ise pean kõige olulisemaks ressursside arvestust sh keskkonnanressursside arvestust ja analüüsi, mille abil on võimalik teha õigeid juhtimisotsuseid ja mis aitab kaasa ettevõtte arengule.

Kuid ikkagi, miks peaks ettevõtte tundma huvi selle teema vastu?

Esiteks, keskkonnast hoolimine on täna juba väga laialt levinud mõtteviis ja see on levimas ka finantsarvestusse, antud valdkond kasvab iga aastaga. Teiseks, ettevõtted otsivad uusi ja loovaid võimalusi oma efektiivsuse tõstmiseks ja keskkonnamõjude vähendamiseks. Kolmandaks ajendiks võivad olla ettevõttega seotud huvigruppide surve ja ootuste suurenemine. Huvigrupi all võime mõelda ettevõtte juhte, töötajaid, kliente, tarnijaid jt ehk neid,

keda huvitavad teatud hüved, mida roheline mõtteviis annab. Lihtsa näitena võib siin tuua ettevõtte töötajaid, kes on huvitatud töökeskkonna parandamisest või kliendid, kes on huvitatud säästlikust tootmisest jne.

Mis kasu võib ettevõtte saada roheline mõtteviisi rakendamisest finantsarvestuses?

Roheline raamatupidamine võib olla vastutus-tundliku ettevõtja viis oma konkurentsivõimet tõsta või säilitada. See võib olla ka ettevõtte äristrateegia tootlikkuse suurendamiseks või innovatsiooniks (tuues turule keskkonnasõbralikke tooteid ja teenuseid). Kõige eeltoodu kõrval pole vähemtähtis ka efektiivsuse tõstmine ja uute majanduslike kokkuhoiuvõimaluste leidmine (koos säästva tarbimisega säästev majandamine), samuti tervislike eluviiside ja roheline mõtteviisi süstimine oma töötajatesse.

Kui tunned teema vastu huvi, võta ühendust: Heidi Grenman, heidi.grenman@roedl.ee

Rödl & Partner

Rödl & Partner OÜ, Roosikrantsi 2, 10119
Tallinn, www.roedl.ee, Tel.: +372 6 805 620

Rohelise Kontori projekti raames koolitati rida ettevõtteid

Karin Kilk,
Säästva Eesti Instituudi projektijuht

Eelneva artikli jätkuks on paslik teha lühivaade, kuidas on läinud meie roheline kontori projektil. Et mitte pikalt heite-tada, siis kohe asja juurde.

14. ja 21. novembril toimusid Rohelise Kontori koolitused, kuhu olid kaasatud kõik soovi avaldanud pilootorganisatsioonid (ABB, Fassaadihooldus OÜ, Ragn-Sells AS, DHL, Eskaro AS, Energia-partner OÜ, Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond, Swedbank, Coca-Cola Hellenic,

Rohelise Kontori projekti raames koolitati rida ettevõtteid

EAS, Starman, MTÜ Ökomeedia ning Eesti Töötukassa. Ettevõtteid esindasid nii büroojuhid, keskkonna- ja kvaliteedi-juhid, kommunikatsioonijuhid jt. Eraldi koolitus viidi läbi Põlva Maavalitusele, kus osalesid valdav osa ametkonnast (4. detsembril 2012).

Hetkel on käimas koolituspäevade järgnev roheline kontori põhimõtete rakendamise ja nõustamise periood, mis päädib Rohelise Kontori konkursiga kõikides projekti partnerriikides 2013. aasta mais-juunis. Projektile paneb punkti 2013.

aasta sügisel Brüsselis toimuv Rohelise Kontori konverents, kus tunnustatakse projektis osalenud kõige edukamaid organisatsioone.

Rohelise Kontori projekti tegevused viiakse läbi EL-i kuues riigis: Belgias, Ungaris, Sloveenias, Bulgaarias, Rumeenias ja Eestis). Valminud on ingliskeelsed koolitusmaterjalid, mida projektipartnerid hetkel kohalike oludele sobivaks toimetavad. Need koolitusmaterjalid on aluseks roheline kontori põhimõtete rakendamisel erinevates ettevõtetes ja organisat-

sioonides, nii era- kui avalikus sektoris. Materjalid pole suunatud ainult lõppsihtrühmale ehk kontorijuhtidele, vaid ka koolitajatele, et nende abil vajalik teave ja oskus organisatsioonidesse viia.

Lisainfo projekti kohta:

www.eugreenoffice.eu

Karin Kilk, SEI Tallinna projektijuht

e-mail: karin.kilk@seit.ee

telefon: 6276 112

Keskkonnanjuhtimine Eesti Energias

Tõnis Meriste, Eesti Energia Keskkonnaarendusjuht

Eesti Energia (EE) sertifitseeritud keskkonnanjuhtimise alane kogemus on üsna pikk, vähemalt Eesti mastaapides. Täna on suuremal osal meie tootmisega vms olulise keskkonnamõjuga seotud üksustel ja ettevõtetel olemas sertifitseeritud ISO 14001 põhine keskkonnanjuhtimissüsteem (KJS). Teatud üksustes on süsteem kui selline olemas, kuid selle sertifitseerimine veel ees. Üldiselt oleme aga suuremalt jaolt üle läinud nn integreeritud süsteemide kasutamisele, kus lisaks keskkonnale on sees ka kvaliteedi ja tööohutuse teemad. Ja muidugi ei saa jätta eraldi välja toomata lru elektrijaama EMAS tõendatud süsteemi, mis oli teine registreering kogu Eestis ja on siiani elus.

Tavaliselt on KJS rakendamise juures esimeseks küsimuseks – miks seda on vaja ja millist kasu me sellest saame? Täna ülimalt materiaalse maailmas kipuvad paljud rehendamata otsest rahalist võitu või siis nn win-win magusaid vilju muude säästude kaudu. Samas võiks ikkagi läheneda sellele vajalikkuse ja kasu hinnangule läbi KJS algse mõtte – süstemaatiliselt tegeleda keskkonnamõjudega läbi selgete vastutuse jaotuste ning protsessi järjepidevuse. Ehk siis minu jaoks ongi miks

küsimusele vastus keskkonna teemadega süstemaatiline ja järjekindel tegelemine.

EE suures ja mitmepalgelises kontsernis on see eluliselt vajalik, sest kuidas sa ühendad muidu väga erinevate mõjudega tegevused. Kui tänapäeval loetakse kõikide seaduste täitmist hügieeniks ja iseenesest mõistetavaks, siis tasuks ka seda vaatenurka revideerida. Kas te teate kui tihti ja põhimõtteliselt keskkonnanalane seadusandlus muutub? Kas seda kõike on ka võimalik siduda eduka äritegevusega, mis on teadupärast kõikide ettevõtete peamiseks eesmärgiks? Pikaajalist ja stabiilset äritegevust arendavate ettevõtete jaoks, nagu seda on EE, saab olla vaid üks vastus – nii see peabki olema, sest nii täna kui tulevikus peavad olema keskkond ja äritegevus mõistlikud ühendatud. Hästi ülesse ehitatud ja toimiv KJS on selle eesmärgi saavutamisel oluliseks tööriistaks. Ja ma siiralt usun, et see tööriist on EE-le toonud palju kasu. Keskkonna teemad on liikunud vaid nn keskkonnainimeste pärusmaalt kõikidesse valdkondadesse ehk siis väikesest sektist on saanud üldine uskumus. See areng, mis on muidugi pidev ja pole kunagi täiuslik on andnud võimaluse oluliselt kogu Eesti keskkonda positiivselt mõjutanud investeeringute ja arenduste tegemiseks, olgu see siis väävilheitmeid vähendavate filtrite paigaldamine, efektiivsemate tootmiseseadmete ehitamine, jäätmete ja kaasproduktide kasutuse suurendamine vms. Aga konkreetseid tonne või kuupmeetreid ei hakka siin meelega välja tooma. Nendest tunduvalt olulisem on pidev ja stabiilne ning ennast pidevalt täiendav protsess.

Nagu juba ennist mainitud, siis on KJS üheks oluliseks elemendiks selle pidev arendamine ja täiendamine. Nii seisame ka meie EE-s selle küsimuse ees, et kuidas edasi ja ikka selliselt, et tuleks tulemust, mitte ei nauditaks vaid protsessi ennast. Ennekoike peavad erinevates üksustes juurutatud süsteemid saama selle üksuse orgaaniliseks osaks. Vahel võtab selline kokkukasvamise palju aega ning nõuab visadust ja kannatlikkust – aga ükskord juhtub see niikuinii. Teine arengu suund, mis on analüüsimise all, on erinevate üksuste süsteemide ühendamine üheks kontsernikeskseks süsteemiks. Me ei ole hoolimata algsest optimisist sellega kiirustanud. Väga eripalgeliste süsteemide ühendamine on keeruline ja aega ning ressursi nõudev. Saadud tulem peab selgelt ülesse kaaluma suureneva administratiivse koormuse. Seega oleme hetkel veel rahvalikult öeldes mõõtmise staadiumis ja lõikusaeg pole veel kätte jõudnud – lihtsalt pole veel õige aeg. Ja lõpetuseks siis ka EMAS teema, mis ikka ja jälle ülesse kerkib. Vahel küll ilmselt lausa jõuliselt kaugest Euroopa pealinnast tulevatest signaalidest tingitult. Ja jällegi oleme oma esimese liitmise optimisist asendanud mõtliku mõõtmise ja vaagimise etapiga. Kindlasti tuleb kasuks võimalikult läbipaistev keskkonnainfo avalikustamine, mida toetab veelgi kolmanda osapoole tehtud andmete kinnitamine. Kuid heade Euroopalike tavadega kooskõlas ei tohiks see suurendada bürokraatiat ja halduskoormust. Seega on veel teemasid ja võimalusi, mida analüüsida ning seejärel ellu viia. Keskkonnanjuhtimises on kindlasti veel palju, mida arendada ja avalikustada ning ka meil EE-s on veel palju teha.

UUT KESKKONNAALASTES ÕIGUSAKTIDES (juuli – detsember 2012)

Välisõhu kaitse seaduse alusel muudeti Keskkonnaministri määrust „**Värvide, lak-kide ja sõidukite taasviimistlusmaterjali-de lenduvate orgaaniliste ühendite sisal-duse piirnormid**“ ning uuenenud määrus jõustus 01.07.2012. Muudeti määruse pealkirja, asendades sõna „lõppviimist-lusmaterjalid“ sõnaga „taasviimistlusma-terjalid“. Samuti tunnistati paragrahv 8 kehtetuks ning muudeti määruse lisasid.

20. septembril 2012 kiideti Vabariigi Valitsuse poolt heaks „**Vastutustundliku ettevõtluse tegevuskava 2012–2014**“. Lisainfo ja tegevuskava dokument: www.csr.ee/riiklik-csr-platvorm/print-1/

04.10.2012 muudeti Keskkonnaministri määrust „**Elektri- ja elektroonikaseadme-te märgistamise viis ja kord**“ ning see jõustus 02.01.2013. Nimetatud määrus kehtestatakse jäätmeseaduse § 25 lõike 3 punktis 4 nimetatud elektri- ja elektrooni-kaseadmete märgistamise nõuded.

01.11.2012 muudeti veeseaduse määrust „**Vee erikasutusloa ja ajutise vee erikasut-usloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise kord, loa taotlemiseks vaja-like materjalide loetelu ja loa vormid**“ ning uuenenud määrus jõustus 01.01.2013. Olulisemad muudatused on paragrahvi 2 lõige 2 kehtetuks kehtestamine, määruse lisade muutmine ning vee võtmiseks vaja-liku vee erikasutusloa taotlemise materja-lide (§ 6) täiendamine 3 punkti võrra.

9.11.2012 võeti vastu muudatused Keskkonnaministri määruses „**Rohelise investeerimisskeemi „Elektriautode toe-tus” kasutamise tingimused ja kord**“. Välisõhu kaitse seaduse alusel kehtesta-tud määruse raames toetatakse elektri-autode ja elektriauto laadijate soetamist eesmärgiga vähendada transpordi saas-tekoormust ja suurendada taastuener-gia kasutamist transpordis elektriautode laiema kasutuselevõtu abil. Muudatusega lisati määrusesse definitsioonid „täis-elektriline sõiduk“ ning „pistikühüriid-sõiduk“. Paragrahv 4 raames (Rohelise investeerimisskeemi raames toetatavad tegevused) muudeti KredEx'i poolt eralda-tavate toetuste mahtu vastavalt elektriauto

tüübile – uue määrusega eraldatakse toe-tuse saajale rohesertifikaate täiselektrilise sõiduki soetamisel mahus 5 MWh ning pistikhüriidsõiduki soetamisel mahus 2,5 MWh. Varasemas määruses oli eraldatava-te rohesertifikaatide kogus 5 MWh olene-mata elektriauto tüübist. Lisaks kehtestati paragrahvis 7 (Toetuse põhitingimused ja määrad) pisihüriididele toetuse määrad, mille suurus sõltub sõiduki aku mahtuvu-sest.

5.12.2012 võttis Riigikogu vastu **keskkon-natasude seaduse muutmise seaduse**. Keskkonnatasude seaduses tehti muuda-tused peaaesjalikult seoses osade ressursi-tasude ülemäärade suurenemisega ning **muudatused jõustuvad 1. aprillil 2013**. Näiteks maavarade kaevandamisõiguse tasu ülemäär suurenes kruusa (enne 3,19 eurot kuupmeetri eest, uus tasu 3,38 eurot) , dolokivi (enne 5,11 eurot kuup-meetri eest, uus tasu 5,24 eurot) ning kris-talliinse ehituskivi (enne 2,55 eurot kuup-meetri eest, uus tasu 2,57 eurot) osas, nimetatud tasumäärade suurenemine oli keskmiselt 3% võrreldes vana tasuga. Vee erikasutusõiguse tasu ülemäärad suurenesid keskmiselt 0,28% võrra, sh kaevandusest väljapumbatava vee (enne 76,69 eurot tuhande kuupmeetri eest, uus tasu 77,84 eurot), jahutusveena kasutata-va pinnasevee (enne 7,65 eurot/1000 m³, uus tasu 7,66 eurot), pinnavee (enne 38,3 eurot/1000 m³, uus tasu 38,34 eurot), joogiks kasutatava mineraalvee (enne 2300 eurot/1000 m³, uus tasu 2300,81 eurot) ning ravivannimineraalvee (enne 230 eurot/1000 m³, uus tasu 230 eurot) puhul. Samuti suurenes saastetasumäär jäätmete kõrvaldamisel, mis puudutab välispuistangusse ladestatavat põlevkivi aherainet, sh rikastusjäätmeid (enne 0,76 eurot jäätmetonni kohta, uus tasu alates 1. aprillist 2013 0,91 eurot). Viimase jäätme-

liigi tasumäär suureneb järgnevatel aasta-tel veelgi - alates 2014. aasta 1. jaanuarist on see 1,09 eurot ning alates 2015. aasta 1. jaanuarist 1,31 eurot.

13.12.2012 sai valitsuselt heakskiidu **töös-tusheite seaduse eelnõu**. Eelnõu seab töös-tusvaldkondades tegutsevaile ettevõtetele nõuded, mis aitavad vähendada ja vältida inimese tervisele negatiivset mõju aval-davat tööstussaastet. Edaspidi käsitletak-se terviklikult kõike, mis puudutab õhku, vette ja pinnasesse juhitava heite vältimist ja kontrollimist, jäätmekäitlust ja ener-gia tõhusat kasutamist. Tööstusettevõtted peavad kasutusele võtma parima võimali-ku inimeste elu- ja looduskeskkonda kaits-va tehnoloogia. Tööstusheite seadus ei ole sisult täiesti uus, vaid laiendus juba üle kümne aasta kehtinud saastuse kompleks-se vältimise ja kontrollimise seadusele. Saaste vähendamiseks on vaja nõudeid karmistada ja laiendada neid ka seni sea-dusest välja jäänud tegevusvaldkondadele (sh suured põletusseadmed, jäätmepõ-letus- ja koospõletustehased, orgaanili-si lahusteid kasutavad kütised, titaan-dioksiidi tootvad kütised). Uue seaduse kohaselt on Keskkonnainspektsioonil ja Keskkonnaametil õigus kütise tegevus peatada, kui loa nõuete rikkumine võib kaasa tuua vahetu ja olulise kahjuliku mõju keskkonnale, sealhulgas inimese ter-visele. **Seadus jõustub 1. mail 2013. aas-tal**. Uutele ettevõtetele hakkavad nõuded kehtima selle seaduse jõustumise ajast. Olemasolevatele, juba kompleksloa alusel tegutsevate kütiste suhtes on ettenähtud üleminekuaeg kuni 7. jaanuarini 2014 (Sin-namaani kohaldatakse nimetatud kütiste suhtes saastuse kompleksse vältimise ja kontrollimise seadust). Lisandunud uue 50 kompleksloa kohuslase jaoks on tähtaeg 7. juuli 2015. a. eelnõuga saab tutvuda siin: www.ippc.envir.ee/

NÄIDETE KOGUMIK „VASTUTUSTUNDLIK ETTEVÕTLUS EESTIS“, 2012

Selle raamatu kaante vahele on kogutud 46 head näidet vastutustundlikust ettevõtlusest. Kõik lood on koostajate meelest lugejale inspiratsiooniks ja eeskujuks oma ettevõtte rakendamisel. Siit leiab nii Eesti oma ettevõtete kui ka Eestis tegutsevate rahvusvaheliste ettevõtete näiteid, nii suurte kui väikeste, nii tootmise kui teenuste pakkumisega tegelevate ning nii maal kui linnas asuvate ettevõtete lugusid.

Raamatu saab alla laadida CSR Eesti kodulehelt: www.csr.ee

MIS TEHTUD, MIS TEOKSIL

MIS TEHTUD, MIS TEOKSIL

MIS TEHTUD, MIS TEOKSIL

5.-7. septembril 2012 leidis aset EKJA liikmete traditsiooniline **õppereis**, sel korral **Põhjamaadesse**. Tutvuti Soome ja Rootsi ettevõtete ja organisatsioonide tegevuse ja keskkonnanjuhtimisega. Reisi kaasrahasstaja oli Põhjamaade Ministrite Nõukogu. Loe lisa käesolevast teabelehest lk 2-6.

3. oktoobril 2012 toimus järjekordne **Säästva Arengu Foorum** (SAF 2012), mille seekordseks teemaks oli roheline majandus. Foorumit ettevalmistava toimkonna töös osalesid SEI Tallinn, riigikantselei strateegiabüroo, säästva arengu komisjon, keskkonnaministeerium, kaubandus-tööstuskoda ja statistikaamet. Säästva Eesti Instituut on säästva arengu foorumeid (SAF) korraldanud alates 2001. aastast. Lisainfo: www.seit.ee/saf2012

4. detsembril toimunud vastutustundliku ettevõtluse indeksi seminaril loodi **vastutustundlike ettevõtete võrgustik**. 18 asutajaliikmete seas on nii tuntud suurfirmasid kui ka mitmeid mikroettevõtteid. Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi juurde koonduvad ettevõtted võtsid endale eesmärgiks teema edendamise Eestis, mis muuhulgas tähendab ka koostöös poliitikakujundajate, avaliku sektori, meedia, haridusasutuste ja vabaihendustega. Eesti võrgustikule on eeskujuks pea kõigis Euroopa riikides juba toimivad samasugused ühendused. Lisainfo: www.csr.ee/liikmed

Säästva arengu komisjoni egiidi all on valminud ülevaade rohetöökohtade potentsiaalset Eestis neljas tööstussektoris: ehitus,

metsandus, põllumajandus ja transport. „**Rohetöökohtade potentsiaal Eestis**“, mida esitleti **13. detsembril**, on esimene põhjalikum analüüs, kus püütakse lahti mõtestada rohetöökohta olemust ja selle tähendust Eesti tööjõuvajadusele ja haridussüsteemile. Tegemist on säästva arengu komisjoni teise 2012. aastal valminud fookusteema raportiga, eelnevalt käsitleti energiasäästlikkust elanikkonnas. Raportite teemad valivad välja säästva arengu komisjoni liikmed (ka EKJA kuulub nende hulka). Lisainfo ja raport ise: <http://valitsus.ee/et/riigikantselei/saastev-areng/saastva-arengu-komisjon/rohetoo-kohtade-potentsiaal-eestis>

Euroopa vastutustundliku ettevõtluse konkursi Eesti voor on avatud! 2013. aastal tunnustatakse esmakordselt ettevõtete vastutustundliku tegevuse häid praktikaid 29 Euroopa riigis ühtselt toimuva auhinnakonkursiga. Eestis kuulutatakse väikeste ja suurte ettevõtete kategooriate võitjad välja aprillis. **Kandideerimine on avatud kuni 22. veebruarini**. Lisainfo: www.csr.ee/euroopa-auhind

24. aprillil 2013 toimub EKJA 10. sünnipäevale pühendatud juubeliüritus. Traditsioonilisele **üldkoosolekule** järgneb **seminar**, kuhu lisaks EKJA liikmetele ootame ka oma häid koostööpartnerid. Seminarile koondame häid näiteid rohelisest majandusest – nii meile kui teistele inspiratsiooniks. Üritus toimub Keskkonnaministeeriumi suures saalis kell 10.00-17.00. Lisainfo peatselt EKJA kodulehel.

Kevadel 2013 (täpne kuupäev selgub lähiajal) korraldatakse EKJA liikmetele seminar, mille raames käsitletakse keskkonnatasude temaatikat. Muuhulgas räägitakse sellest, mis muutub ettevõtete jaoks seoses keskkonnatasudega lähima 7 aasta perspektiivis. Lisainfo peatselt EKJA kodulehel.

Sügisel 2013 (ilmselt septembri esimeses pooles) toimub EKJA liikmetele korraldatav kahepäevane külastusreis Eesti energeetika- ja jäätmesektori ettevõtetesse. Ööbimine mõnes õdusas Ida-Virumaa roheline võtme spa-hotellis. Lisateave saadetakse EKJA liikmetele e-mailile.

**EKJA
saab 2013. aastal
10. aastaseks**

Palju Õnne!

EESTI KESKKONNAJUHTIMISE ASSOTSIATSIIONI LIIKMED

Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni liikmeskond koosneb tegevliikmetest ja toetajaliikmetest. Tegevliige on ettevõtlusega tegelev juriidiline isik, riigiasutus või omavalitsus, kes tunnustab ja järgib assotsiatsiooni põhikirja ning maksab liikmemaksu. Tegevliikmel on üldkoosolekul hääleõigus.

Toetajaliige on juriidiline või füüsiline isik, kes on huvitatud assotsiatsioonis aktiivselt või passiivselt tegemisest ja osalemisest ühisüritustel. Toetajaliikmel ei ole üldkoosolekul hääleõigust, kuid ta maksab liikmemaksu. Liikmeks astumise infot leiab EKJA kodulehelt.

Tegevliikmed

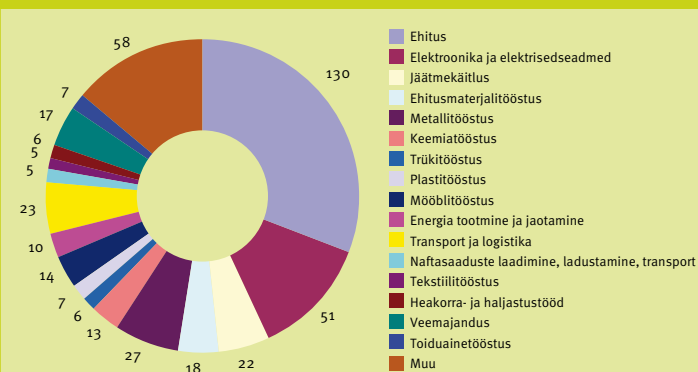
AS Kunda Nordic Tsement*, AS Eesti Energia*, AS Tallinna Sadam*, AS EKSEKO*, AS Eesti Raudtee*, AS Tallinna Vesi*, ELLE OÜ*, AS Veolia Keskkonnateenused*, Ragn-Sells AS, Bureau Veritas Eesti OÜ, Riigimetsa Majandamise Keskus, Saint-Gobain Ehitustooted AS, AS Irbistero, OÜ J. R. Technoconsult, Stoneridge Electronics AS, ÅF-Consulting AS, Det Norske Veritas Eesti OÜ, Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus AS, Lloyd's Register EMEA Eesti filiaal, AS Eesti AGA, AS Amhold, Rödl & Partner OÜ.

Toetajaliikmed

ABB AS*, SEI Tallinn SA*, Kertu-Liisa Terk*, Olavi Tammemäe*, Elcoteq Tallinn AS*, OÜ Hendrikson & Ko, AS Lemminkäinen, Eike Riis, Ants Tammepuu, Anni Turro, Peeter Saks, AS ORTO, AS Mistra-Autex, Lembit Lait, AS ESTKO, Peep Pobbul, AS Metrosert, AS Tallinna Lennujaam, AS Estonian Cell, AS Kuusakoski, Liina Joller, OÜ Keskkonnakorraldus, Improvement OÜ, Janek Vint, Enics Eesti OÜ, Age Poom, Note Pärnu OÜ, BrainTeam OÜ.

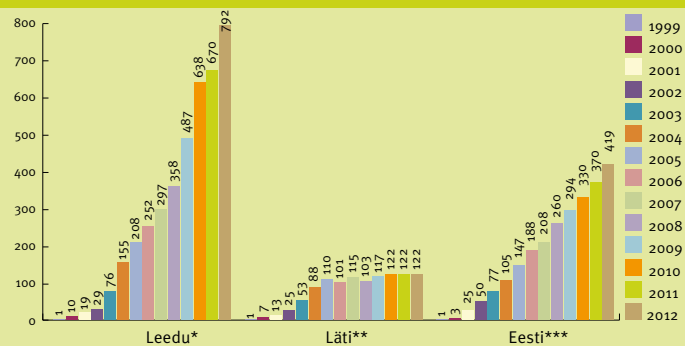
*Asutajaliikmed (EKJA loodi 2003. aastal)

ISO 14001 sertifikaadid tegevusalade kaupa Eestis

Eesti Kvaliteediühingu andmetel (2012)

ISO 14001 juurutanud ettevõtete arv Balti riikides (1999 – 2012. aasta lõpp)

* Leedu Standardinõukogu: www.lsd.lt

** Läti Kvaliteediühing: www.kvalb.lv

*** Eesti Kvaliteediühing: www.eaq.ee

(Läti sertifitseerijad pole enam aastaid ühingu le eraldi ISO 14001 kohast infot saatnud, kuid ühingu esindaja sõnul või eeldada, et hetkel on neid ettevõtteid kõvasti üle 122)

ECO-NET.EE

jätksuutliku ettevõtja teabeallikas

